

Sjöfartsverkets författningssamling

Sjöfartsverkets föreskrifter om personhissar, varupersonhissar och småvaruhissar på svenska fartyg;

beslutade den 17 november 2003.

Sjöfartsverket föreskriver¹ följande med stöd av 2 kap. 1 och 7 §§, 3 kap. 5 §, 5 kap. 10 § och 6 kap. 4 § fartygssäkerhetsförordningen (2003:438).

Tillämpning

1 § Dessa föreskrifter skall tillämpas på personhissar, varupersonhissar och småvaruhissar på svenska fartyg.

2 § Hissar på fartyg, som är godkända enligt regelverk i andra medlemsstater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, jämställs med hissar som uppfyller kraven i dessa föreskrifter, under förutsättning att en likvärdig säkerhetsnivå uppnås genom dessa regelverk.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter används följande definitioner.

- *Akrediterat kontrollorgan*: Organ, som enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC), i enlighet med kraven i SS EN 45 004:1995, typ A, förklarats kompetent att utföra kontroll av viss verksamhet enligt dessa föreskrifter och Boverkets föreskrifter (BFS 1994:25) och allmänna råd om hissar och vissa andra motordrivna anordningar.

- *Anmält organ*: Organ som anmälts för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll eller motsvarande bestämmelser i något annat land. Med anmält organ jämställs organ i tredje land med vilket den Europeiska gemenskapen har träffat avtal om ömsesidigt erkännande avseende bedömning av överensstämmelse, om organet har anmälts för uppgiften enligt reglerna i avtalet.

- *Giltighetsdatum*: Med numerisk beteckning månad och dag från datumet för den senaste besiktningen.

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7.1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s.18, Celex 31998L0048).

SJÖFS 2003:17

Utkom från trycket
den 1 december 2003

**SFH
1.2.2.2**

- *Hiss*: Personhiss, varupersonhiss och småvaruhiss.
- *Hisskorg*: Del av hiss som bär trafikant och/eller annan last.
- *Märkhastighet*: Den hastighet som hissen enligt tillverkarens uppgifter är konstruerad för.
- *Märklast*: Den största last som hissen enligt tillverkarens uppgifter är konstruerad för.
- *Personhiss*: Permanent installerad hiss som är försedd med en hisskorg avsedd för transport av företrädesvis personer mellan fasta stannplan och som rör sig mellan gejder som lutar mer än 15° från horisontalplanet.
- *Småvaruhiss*: Permanent installerad hiss med en hisskorg för högst 300 kg märklast och med en maximal hastighet om 1,0 m/s, vars hisskorg är utformad så att man inte kan gå in i den samt att hissens manöverknappar är placerade utom räckhåll från korgen.
- *Varupersonhiss*: Permanent installerad hiss som är försedd med en hisskorg huvudsakligen avsedd för transport av gods mellan fasta stannplan men där en person följer med och som rör sig mellan gejder som lutar mer än 15° från horisontalplanet.

Gemensamma bestämmelser

4 § I dessa föreskrifter används följande gemensamma bestämmelser.

- *Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG*: Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG av den 22 juni 1998 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om maskiner², senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/79/EG³.

- *Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG*: Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG av den 29 juni 1995 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om hissar⁴.

- *Rådets direktiv 89/336/EEG*: Rådets direktiv 89/336/EEG av den 3 maj 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC)⁵, senast ändrat genom rådets direktiv 93/68/EEG⁶.

- *Rådets direktiv 73/23/EEG*: Rådets direktiv 73/23/EEG av den 19 februari 1973 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser⁷, senast ändrat genom rådets direktiv 93/68/EEG.

² EGT L 207, 23.7.1998, s. 1, (Celex 31998L0037).

³ EGT L 331, 7.12.1998, s 1, (Celex 31998L0079).

⁴ EGT L 213, 7.9.1995, s. 1, (Celex 31995L0016).

⁵ EGT L 139, 23.5.1989, s. 19, (Celex 31989L0336).

⁶ EGT L 220, 30.8.1993, s 1, (Celex 31993L0068).

⁷ EGT L 77, 26.3.1973, s. 29, (Celex 31973L0023).

Gemensamma säkerhetskrav

5 § Hissar på fartyg skall vara så konstruerade, installerade och underhållna att de inte äventyrar fartygets sjövärdighet, med den innebörden fartygssäkerhetslagen (2003:364) och där tillhörande författningar ger.

6 § Hissar på fartyg skall vara konstruerade och byggda med avseende på de belastningar som hissen och dess utrustning utsätts för. Hissar skall vara så installerade och underhållna att de inte äventyrar människors liv och hälsa eller fartygets säkerhet.

Säkerhetskrav för person- och varupersonhissar

7 § Personhissar och varupersonhissar på fartyg skall uppfylla kraven i följande standarder:

1. ISO 8383:1985, Lifts on ships – Specific requirements, ändrad 1991, (ISO 8383), och
2. SS-EN 81-1:1998, Säkerhetsregler för konstruktion och installation av hissar – Del 1: Elektriska hissar, fastställd, eller
3. SS-EN 81-2:1998, Säkerhetsregler för konstruktion och installation av hissar – Del 2: Hydrauliska hissar.

En hiss som uppfyller de i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG uppställda säkerhetskraven anses uppfylla säkerhetskraven för person- och varupersonhissar i första stycket 2 och 3.

8 § I de fall, där SS-EN 81-1 eller SS-EN 81-2 och ISO 8383 har delkrav som inte sammanfaller, gäller följande:

Regler som tillämpas	Regler som utgår
SS-EN 81-1, 5.7.1.1 och 5.7.3.3 eller SS-EN 81-2, 5.7.1.1	ISO 8383, 5.2
SS-EN 81-1 eller SS-EN 81-2, 5.8	ISO 8383, 5.3
SS-EN 81-1 eller SS-EN 81-2, 5.2.3	ISO 8383, 5.8
SS-EN 81-1 eller SS-EN 81-2, 7.7.3.2,	ISO 8383, 6.5
ISO 8383, 5.5	SS-EN 81-1 och SS-EN 81-2, 5.6.2
ISO 8383, 5.1	SS-EN 81-1 och SS-EN 81-2, 5.2.1.1 och 5.2.1.2

Säkerhetskrav för småvaruhissar

9 § Småvaruhissar på fartyg skall uppfylla kraven i SS-EN 81-3: 2000, Säkerhetsregler för konstruktion och installation av hissar – Del 3: Elektriska och hydrauliska småvaruhissar.

En småvaruhiss, för vilken tillverkaren utfärdat en försäkran om överensstämmelse med kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/37/EG, rådets direktiv 89/336/EEG och rådets direktiv 73/23/EEG skall anses jämförbar med småvaruhissar som uppfyller kraven i första stycket.

Installation

10 § Personhissar eller varupersonhissar på fartyg får tas i bruk först efter att hissen genomgått verifikation av enstaka objekt, enligt bilaga X i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/16/EG, vargenom ett anmält organ kontrollerar att hissen uppfyller kraven i 7 §.

Småvaruhissar på svenska fartyg får tas i bruk först efter att ett ackrediterat kontrollorgan kontrollerat att de uppfyller kraven i 9 §.

Kontroll

11 § Hissar på fartyg skall kontrolleras av ett ackrediterat kontrollorgan efter varje ombyggnad, reparation eller annan inverkan för att kontrollera att de uppfyller kraven i dessa föreskrifter.

12 § Återkommande kontroll av personhissar eller varupersonhissar på fartyg skall ske årligen, inom en period av tre månader före utsatt giltighetsdatum till tre månader efter utsatt giltighetsdatum.

13 § Återkommande kontroll av småvaruhissar skall utföras minst vartannat år, inom en period av tre månader före utsatt giltighetsdatum till tre månader efter utsatt giltighetsdatum.

14 § Återkommande kontroll enligt dessa föreskrifter skall utföras av ett ackrediterat kontrollorgan, mot de krav som dessa föreskrifter uppställer.

15 § Återkommande kontroll enligt dessa föreskrifter får även utföras av ett kontrollorgan från ett annat land inom EES-området som

1. är ackrediterat av ett ackrediteringsorgan, vars verksamhet regleras av kraven i ISO/IEC TR 170 10:1998 för tredjepartskontroll enligt EN 45 004:1995 typ A, eller

2. på annat sätt erbjuder motsvarande garantier ifråga om teknisk och yrkesmässig kompetens samt garantier för oberoende.

Intyg och giltighetsdekal

16 § Efter att hiss installerats eller varit föremål för återkommande kontroll skall fartyget ha ett intyg från den senaste kontrollen tillgängligt ombord.

Intyget skall innehålla:

1. datum för utförd kontroll,
2. datum för installation,
3. kontrollorganets namn och adress,
4. namn på person som utfört besiktning,
5. uppgift som identifierar hissen,
6. märklast, samt
7. eventuella brister

17 § Hissar på svenska fartyg skall ha en väl synlig skylt med uppgifter som identifierar hissen och anger dess märklast.

Efter utförd installation eller återkommande kontroll skall befälhavaren se till att skylten förses med en giltighetsdekal som anger datum för den senaste kontrollen.

Förbud att använda hissar

18 § En hiss, som vid installation eller kontroll bedöms vara behäftad med så allvarliga brister och fel att den anses utgöra en fara för liv eller egendom, får inte tas i bruk eller fortsättningsvis användas förrän hissen uppfyller kraven i dessa föreskrifter.

19 § Om fartygets rörelser överstiger vad som sägs i ISO 8383, 4.1 skall befälhavaren se till att hissar ombord stängs av för persontransport.

20 § Inträffar tillbud eller olycksfall i samband med användandet av en hiss, upptäcks skada på en hiss eller har en hiss orsakat skada som äventyrar fartygets sjövärdighet skall befälhavaren se till att den inte används förrän orsaken till olyckan eller tillbudet är utredd, eventuella brister och fel är åtgärdade samt tillse att hissen uppfyller säkerhetskraven i dessa föreskrifter.

Händelser enligt första stycket skall av befälhavaren eller rederiet anmälas till Sjöfartsverket.

Undantag

21 § Sjöfartsverket kan medge undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft fyra veckor efter den dag då författningen enligt uppgift på den utkom från trycket i Sjöfartsverkets författningssamling.
2. Hissar installerade innan dessa föreskrifter träder i kraft behöver inte uppfylla säkerhetskraven i 7 eller 9 §§ om de uppfyller de gemensamma säkerhetskraven i 5 och 6 §§.

PER NORDSTRÖM

Jonas Gustafsson
(Sjöfartsinspektionen)